

Warszawa, dnia 18 lutego 2022 r.

Informacja o wynikach kontroli

na temat: **Organizacja i warunki pracy Samorządowego Kolegium Odwoławczego w zakresie określonym w art. 3a ustawy z 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych oraz przestrzeganie trybu i wymogów wyłaniania kandydatów na członków Kolegium w Samorządowym Kolegium Odwoławczym w Warszawie**

- I. Podstawa prawna**
Czynności kontrolne zostały przeprowadzone na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹.
- II. Tryb kontroli**
Kontrola została przeprowadzona przez Departament Kontroli i Nadzoru (obecnie Departament Kontroli) Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w trybie zwykłym, zgodnie z *Planem kontroli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na rok 2020*.
- III. Termin kontroli**
Od 23 listopada 2020 r. do 15 stycznia 2021 r.
- IV. Zakres kontroli obejmował następujące zagadnienia:**
- 1) Stosowanie przepisów prawa powszechnie obowiązującego i przepisów wewnętrznych w zakresie organizacji i warunków pracy Kolegium.
 - 2) Przestrzeganie trybu i wymogów wyłonienia kandydatów na członków Kolegium.
 - 3) Przestrzeganie przez członków Kolegium przepisów dotyczących zakazu zajmowania określonych stanowisk i prowadzenia działalności gospodarczej, jak również zakazu przynależności do partii politycznej oraz prowadzenia działalności politycznej.
- V. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2019 r. do 30 września 2020 r.²**
- VI. Ustalenia kontroli – ocena kontrolowanej działalności**
Działalność SKO w Warszawie w obszarze związanym z organizacją i warunkami w pracy w Kolegium oceniono **pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości**. Pozytywną ocenę uzasadniają:
- przestrzeganie przepisów wewnętrznych dotyczących powoływania składów orzekających;
 - przestrzeganie zasady równomiernego przydzielania spraw członkom Kolegium;

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

² z zastrzeżeniem obszaru dotyczącego przestrzegania ustawowych wymogów w zakresie członkostwa w kolegium (w ramach punktu 1 ww. zakresu przedmiotowego) - kontrolą został objęty okres od dnia powołania poszczególnych członków kolegium do dnia rozpoczęcia kontroli, natomiast w zakresie zakazów dotyczących zajmowania, m.in. określonych stanowisk i prowadzenia działalności gospodarczej – kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia rozpoczęcia kontroli.

- przestrzeganie przepisów dotyczących wymogów zwoływania Zgromadzenia Ogólnego;
- spełnianie przez członków SKO w Warszawie ustawowych warunków członkostwa w Kolegium;
- przestrzeganie przepisów prawa powszechnie obowiązującego w zakresie wynagradzania pracowników Kolegium;
- przyznawanie nagród pracownikom Kolegium zgodnie z przyjętą w jednostce regulacją wewnętrzną.

Ponadto, w Kolegium wprowadzono obowiązek potwierdzania przez pracowników obecności w pracy oraz dokonywania wpisów w *Ewidencji wyjść w godzinach służbowych*. Niemniej jednak, dokonane w toku czynności kontrolnych ustalenia **wskazują na potrzebę usprawnienia działań nadzorczych** nad przestrzeganiem obowiązującego czasu pracy w Kolegium.

Jednocześnie, w ww. obszarze zdiagnozowano **nieprawidłowości** polegające na:

- nieterminowym rozpatrzeniu 42% skontrolowanych spraw;
- niezawiadomianiu strony o każdym przypadku niezafatwienia sprawy w terminie i wyznaczeniu nowego terminu jej załatwienia we wszystkich sprawach, których dotyczyła realizacja powyższego obowiązku;
- wysłaniu w 5 sprawach (tj. 10%) na 52 objęte kontrolą, korespondencji po upływie kilkunastu, a nawet kilkudziesięciu dni od daty rozstrzygnięcia;
- zawarciu 19 umów cywilnoprawnych z 11 pracownikami Biura Kolegium w zakresie wykonywania zadań kancelaryjno-biurowych oraz niewprowadzeniu do badanych umów cywilnoprawnych postanowień odnośnie przedłożenia w jakiegokolwiek formie potwierdzenia wykonania zleconych prac oraz braku możliwości potwierdzenia czy pracownicy Biura Kolegium faktycznie wykonywali zadania poza godzinami pracy;
- zatrudnianiu pracowników na wolne stanowiska pracy bez przeprowadzenia otwartej i konkurencyjnej procedury naboru

oraz **uchybień** polegające na:

- niedokumentowaniu obowiązku, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 RODO³ w przypadku 7 spraw;
- niepotwierdzaniu obecności w pracy przez Prezesa i Wiceprezesa Kolegium;
- niesformalizowaniu zasad oraz niedokumentowaniu czynności związanych z zawieraniem umów cywilnoprawnych;
- niewprowadzeniu szczegółowych regulacji w zakresie przeciwdziałania mobbingowi oraz nieprzeszkoleniu pracowników Kolegium z zakresu przeciwdziałania zjawiskom mobbingu.

Wyniki kontroli wskazują, że w Kolegium zapewniono nadzór w zakresie przestrzegania terminów załatwiania spraw. Niemniej jednak, pomimo sprawowanego nadzoru występowała przewlekłość postępowań, która wynikała głównie z niewystarczającej obsady kadrowej. Na stwierdzone w toku kontroli uchybień i nieprawidłowości wpływ miało obciążenie pracą oraz duża liczba spraw przypadająca na każdego z członków Kolegium. Należy jednak wskazać, że obciążenie pracowników oraz inne problemy organizacyjne nie zwalniają organu od ustawowego obowiązku sprawnego i terminowego działania, natomiast Prezesa Kolegium – kierującego pracą organu, od obowiązku zapewnienia skutecznego nadzoru nad terminowością prowadzonych spraw. Mając na uwadze powyższe ustalenia, nadzór nad terminowością prowadzonych spraw uznano za **niewystarczający**.

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/We (Ogólne rozporządzenie o ochronie danych) Dz. Urz. L Nr 119, str. 1 z 4 maja 2016 r.; dalej jako: RODO.

W obszarze przestrzegania trybu i wymogów wyłaniania kandydatów na członków Kolegium **pozytywnie** oceniono działania SKO w Warszawie w zakresie zastosowania trybu przekształcenia członkostwa etatowego w pozaetatowe i pozaetatowego na etatowego bez przeprowadzania konkursu.

W obszarze dotyczącym przestrzegania przez członków Kolegium zakazów określonych w ustawie o samorządowych kolegiach odwoławczych oraz w ustawie o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne **negatywnie** oceniono dwa przypadki naruszenia bezwzględnego zakazu zatrudnienia poza Kolegium przez etatowych członków SKO w Warszawie, **co skutkowało pełnieniem funkcji publicznej przez osoby, które w rozumieniu przepisów takiej funkcji pełnić nie mogły.** W pozostałych przypadkach nie naruszono ustawowych zakazów.

VII. Wnioski i zalecenia pokontrolne:

W celu usprawnienia funkcjonowania kontrolowanej jednostki sformułowano następujące zalecenia i wnioski:

Zalecenia:

- 1) Podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie naruszenia bezwzględnego zakazu zatrudnienia poza Kolegium, przez etatowego członka SKO w Warszawie lub odwołanie go ze stanowiska etatowego członka. Mając na uwadze, że wykazany w kontroli drugi przypadek, wykonywania przez etatowego członka SKO zajęć zarobkowych, ustał po zakończeniu czynności kontrolnych w SKO w Warszawie, odstąpiono od sformułowania zalecenia pokontrolnego w tym zakresie.
- 2) Wdrożenie skutecznych mechanizmów/narzędzi nadzoru nad przestrzeganiem przez etatowych członków bezwzględnego zakazu zatrudnienia poza Kolegium, stosownie do postanowień art. 4 pkt 2 ustawy *o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne*.
- 3) Wprowadzenie skutecznych mechanizmów/narzędzi nadzoru w zakresie zagadnień dotyczących polityki kadrowej, w szczególności dotyczących ewidencjonowania czasu pracy, zatrudniania pracowników na wolne stanowiska z zachowaniem jawności i konkurencyjności procedury naboru oraz dokumentowania procesu zatrudnienia.
- 4) Wprowadzanie w zawieranych umowach cywilnoprawnych postanowień zabezpieczających ich należyte wykonanie, w szczególności poprzez obligatoryjne potwierdzanie w formie pisemnej wykonania zleconych prac, np. w protokołach zdawczo-odbiorczych.
- 5) Podjęcie działań w celu zapewnienia załatwiania spraw w SKO w Warszawie bez zbędnej zwłoki oraz przestrzegania ustawowych terminów ich załatwienia, a także wzmocnienie nadzoru nad terminowością prowadzenia spraw w Kolegium.
- 6) Każdorazowe zawiadamianie stron przez SKO w Warszawie o każdym przypadku niezafatwienia sprawy w terminie z podaniem przyczyny zwłoki, wskazaniem nowego terminu załatwienia sprawy oraz pouczeniem o prawie do wniesienia ponaglenia.
- 7) Dokonywanie wysyłki wydanych rozstrzygnięć niezwłocznie po ich wydaniu.
- 8) Każdorazowe dokumentowanie wykonywania obowiązku, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 RODO.
- 9) Potwierdzanie obecności w pracy własnoręcznym podpisem na liście obecności przez Prezesa i Wiceprezesa Kolegium.

10) Opracowanie i wdrożenie regulacji wewnętrznych w zakresie przeciwdziałania mobbingowi oraz przeszkolenie pracowników Kolegium, w szczególności kadry kierowniczej w zakresie przeciwdziałania zjawiskowi mobbingu.

Wniosek:

Wyeliminowanie zawierania umów cywilnoprawnych powielających się z zadaniami wynikającymi ze stosunku pracy osób zatrudnionych w Kolegium.